

یک شب از شب بگو

نوشته

دکتر احمد علی افتخاری

www.ketab.ir

انتشارات قائن

سرشناسنامه	افتخاری، احمد علی
عنوان و پدیدآور	یک شب از شب بگو / نوشته احمد علی افتخاری.
مشخصات نشر	تهران: قائن، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	۲۱۸ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۹۸۱-۱۵-۵:
وضعیت فهرست نویسی	فیفا.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۱۸
موضوع	شب - جنبه های مذهبی - اسلامی.
موضوع	شب - مسائل متفرقه
رده بندی گنجره	۱۳۸۹ ی ۸ ۷۴ الف ۲۵۹:BP.
رده بندی دیویی	۲۹۷/۷۳:.
شماره کتابخانه ملی	۲۱۷۶۱۲۱:

یک شب از شب بگو

نویسنده: دکتر احمد علی افتخاری

شمارگان: ۲۰۰۰

چاپ: نخست

تاریخ چاپ: پاییز ۱۳۹۰ شمسی

صفحه آرائی: نشر قائن - ۸ - ۴۴۶۵۲۷

ویراستار: محمد شهاب الدین افتخاری

لیتوگرافی: رجایی

چاپخانه: فردوس

انتشارات: قائن

تهران:، تلفن:- ۴۴۹۵۹۲۷، ۰۹۱۲۳۱۷۳۵۵۰

کتاب حقوق چاپ و نشر محضر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۸۱-۱۵-۵ ISBN : 964 - 8981 - 10 - 8

پیش نوشتار

غروب با شفق به خون نشسته‌ی خود پایان عمر روز را به گوش جهانیان طنین انداز کرد ﴿تُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ﴾^(۱).

چون مهرگان نهان شد، شب چادر سیاه خود را برافراشت و خیمه‌ای تاریک و تار بر سر مردمان به پا کرد. با سقفی به بلندای آسمان، آراسته به ستارگان دوردست افزون بر شمار، سفید و نورانی، پاشیده بر پهن دشت بی‌کران نیل‌گون. ﴿فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَوْا كَوْكَبًا﴾^(۲).

تا همگان جلوه‌های شب را یک سان و یک رنگ ببینند، با دیدی کوتاه، نزدیک و محدود، اگر شب کور نباشند! و قدر نور را بدانند و قیمت آن!

در بزرگی قدر و عظمت آن بهترین گواه سوگند پروردگار سبحان به آن است. ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَاهَا﴾^(۳) ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا عَسَّعَسَ﴾^(۴) ﴿وَاللَّيْلُ وَمَا وَسَقَ﴾^(۵) ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا يَسِرُ﴾^(۶). و هر که به فراخور نور و شب افروز خود

می‌سازد!

۱- انعام، ۷۶.

۲- تکوین، ۱۷.

۳- فجر، ۴.

۱- آل عمران، ۲۷.

۲- شمس، ۴.

۳- انشقاق، ۱۷.

با گذشت لحظه‌هایی چند از چیرگی تیرگی، سروش خوش شعایر دینی از گل‌دسته‌های پرستش‌گاه‌های کوچک و بزرگ شهر و دیار و آبادی، نوید نزدیکی وصال و نجوای دوست را به گوش روح و جان مشتاقان می‌رساند. تا به شبستان در آیند به رسم مسلمانی «اقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ»^(۱) «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنَ اللَّيْلِ»^(۲)، نه چون شبستان و شب خانه‌ی درویشان!

و شماری با این پیام روح‌بخش امساک روز را می‌شکنند و قوتی می‌خورند تا رمقی و توانی باز گیرند و سر بر آستان بندگی نهند. که شاید با درون تهی نور معرفت بینند! «ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ»^(۳).

شب جامه‌ی سکون است و حدیث سکوت، تا هشیارانه لباس آرامش بر تن نماییم. «وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا»^(۴) «وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا»^(۵) از جوشش خروش و تکاپو. هر چند اوانی در بمانیم، خود و دیگران را لختی امان دهیم و باز ایستیم! «هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ»^(۶)

و اختلاف شب و روز درس ژرفی در مکتب نظام هستی است، بخشش و بندگی در طول شب از بندگان و نیایش‌گران و آمرزش‌خواهان آستان ربوبی صادر می‌شود، تسبیح خدا در شب است: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ»^(۷).

شب عبادت ویژه دارد: «قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا»^(۸) «وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ»^(۹).

۱- اسراء، ۷۸

۲- هود، ۱۱۴

۳- بقره، ۱۸۷

۴- فرقان، ۴۷

۵- نباء، ۱۰

۶- یونس، ۶۷

۷- قی، ۴۰

۸- مزمل، ۲

۹- انسان، ۲۶

شب زنده داری دارد: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ»^(۱)
 تلاوت قرآن دارد: «يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ»^(۲)
 نزول قرآن در شب بوده «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ»^(۳)
 معراج پیام بر در طول شب روی داده: «سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ»^(۴)

شب به «قدر» قیمت یافته: «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»^(۵)
 شب ظرف زمان و مکانِ فرود و عروج فرشتگان است، بازستانی جان‌ها و
 بستر رشد و کمال و اخلاص و ارستگان است و به آمرزش خواهی شب پایان
 می‌پذیرد: «وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَشْخَارِ»^(۶)

شب آزمونی تکراری از وداع ناخوش آیند و گذرا با همه‌ی تلاش‌ها و
 پویش‌ها و خواهش‌ها و حرکت‌هاست، تا به اندک‌ها قناعت ورزیم.

نور کم، دید نزدیک، وضوح و روشنی اندک و جهان پیرامونی محدود و...!
 و سزا است در پایان اشاره کنیم. شب از ویژگی‌های انحصاری زندگی
 ابتدایی و طبیعی دنیا است که با وجود خورشید و غیبت آن شب مصداق
 می‌یابد و چتر سیاه خود را بر سر جهانیان می‌گشاید. در آن سرای که جاودانه
 است و زندگی ابدی و بدون مهرگان و شمع جهان فروز و آژده‌ی شب به کار
 نرفته است. هرچه بیان شده در کلام حق فقط روز است: «يَوْمَ الْقِيَمَةِ، يَوْمُ
 عَسِيرٍ»^(۷)، «يَوْمَ أَلِيمٍ»^(۸)، «يَوْمَ عَظِيمٍ»^(۹)، «يَوْمَ مَجْمُوعٍ»^(۱۰)، «يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ»^(۱۱)،
 «يَوْمَ الْبَعْثِ»^(۱۲)، «يَوْمَ عَقِيمٍ»^(۱۳)، «يَوْمَ الْحَسْرَةِ»^(۱۴)، «يَوْمَ الْحِسَابِ»^(۱۵)، «يَوْمَ الدِّينِ»^(۱۶)

۱- اسراء، ۷۹.

۲- اسراء، ۱.

۳- آل عمران، ۱۷.

۴- هود، ۲۶.

۵- هود، ۱۰۳.

۶- روم، ۵۶.

۷- دخان، ۳.

۸- قدر، ۳.

۹- قمر، ۸.

۱۰- انعام، ۱۵.

۱۱- روم، ۵۵.

يَوْمَ مَعْلُومٍ^(۱۷)، يَوْمَ الْفَصْلِ^(۱۸)، يَوْمَ التَّلَاقِ^(۱۹)، يَوْمَ الظَّلَّةِ^(۲۰)، يَوْمَ التَّنَادِ، يَوْمُ
الْخُلُودِ^(۲۱)، يَوْمَ التَّغَابُنِ^(۲۲)، يَوْمَ يُكْشَفُ^(۲۳) و بیان صدها ویژگی از آن روز،

روز رستاخیزا روزی که به شب نمی رسد!

www.ketab.ir

۱۲- مریم ، ۳۹.
۱۶- فاتحه ، ۴.
۱۸- صافات ، ۲۱.
۲۰- شعراء ، ۱۸۹.
۲۲- تغابن ، ۹.

۱۳- حج ، ۵۵.
۱۵- ص ، ۱۶.
۱۷- شعراء ، ۳۸.
۱۹- غافر ، ۱۵.
۲۱- ق ، ۳۴.
۲۳- قلم ، ۴۲.